

Mei 1940

28 De stad is dien nacht opnieuw met brandbommen bestookt. Met duizenden werden ze afgeworpen. Om 1u30 kwamen op de Van Iseghemlaan bommen terecht waardoor het huis Nefors, en dat van Raphael de Gross zwaar te lijden hebben gehad. Brandbommen waren ook op het stadhuis terechtgekomen, ongelukkig genoeg werd niet tijdig opgemerkt dat brandbommen in den toren gevallen waren, anders had het misschien nog gered kunnen worden. De Politie had gezien dat brandbommen op het stadhuis gevallen waren. Ze verwittigden de brandweer, maar de brand werd door de politie zelf gedoofd. De klok bleef op 1 uur staan, wat genoeg bewees dat hij getroffen was. Inderdaad, om 2 uur brak opnieuw brand uit en wel in de klokkenkamer. De verwittigde brandweer was aanstonds ter plaatse. Onmiddellijk liepen een zestal mannen naar boven, maar door de hevige rook kon men het niet uithouden. Met behulp van een brandladder en met de intusschen aangelegde slangen, en de aan de haven opgestelde motorpomp, kon men gedurende een kwartier goed doorwerken. Doch daar nadien geen water meer door de spuit kwam, moesten de slangen en de pomp verplaatst worden. Dit was geen gemakkelijk werkje, want de vliegers kwamen terug en bekogelden de mannen met machinegeweervuur. Daardoor moesten ze af en toe schuilen. Intusschen nam het vuur aan het stadhuis meer uitbreiding. Maar door de moedige houding van de brandweermannen en na lang zwoegen, werd het gebouw gered. De gehele inhoud van het stadhuis is echter opgebrand, dit vooral door gebrek aan personeel, gezien de meeste en valiedste mannen gevlucht waren. Van de 400 schilderijen die de zalen versierden konden een 50 tal uitgehaald worden, onder dewelke eenige ddor het vuur verschroeid waren. Een bewijs te meer, hoe heldhaftig het overgebleven personeel was, in de nacht en het duister bij de rook der vlammen op gevaar van hun leven, deze kaders weg te slepen. Onder de geredde werken zijn vooral merkwaardig, een schilderij op hout van Van Beiren, van Adriaansen, eveneens van het begin der zeventiende eeuw, dan groote doeken van Hermans, Goemans, Van de Aackere, Euphrosina Beernaert, enz...

Al de Archieven vielen ten prooi der vlammen, zelfs de 70 registers van den Burgerstand, dagtekenend uit de tijd 1604 af, en welke door Napoleon aan de kerken ontnomen was uit behoefte van centralisatie. Alleen de rekenplichtigheid en enkele boeken van de burgerstand konden gered worden. Ook het Gulden Boek ging in den brand verloren. De laatste handteekeningen waren die van Prins Karel, zijn ordonnantie-officieren, Baron Goffinet en Baron de Maere d'Aartrijcke. Deze Heeren teekenden het boek tijdens een bezoek aan onze stad op dinsdag 22 mei om 5 uur, zij werden op het stadhuis door den Heer Burgemeester Serruys, en het volledig Schepencollege ontvangen.

Om 2u30 waren bommen gevallen op het St. Petrus en Paulusplein waar de huizen van Vandevijvere, Galeyn, Van Loo, Seynaeve, "Aigle Belgica", D'Hondt en Helders. Om 3 uur werd de Stadschool in de St. Franciscusstraat verwoest, benevens twee aanpalende huizen. Om 3u15 werden bommen geworpen ten westen der stad op Opex en Bredene en aan de Duinen.

Om 3u30 vallen in de Vaartbleekerstraat bommen op de huizen Ostend Stores, Samijn, en Decorte. Om het zelfde uur vallen bommen in de Cirkelstraat. Het huis van Dr. Herc hier, verder dat van Desforges, aan de noordkant het gebouw van de Grije Zusters, naast de Kapucienenkerk en verder dat van Tratsaert zijn zwaar beschadigd. Op de Visscherskaai kwamen ook bommen terecht waardoor de huizen 1 tot 32 zwaar werden beschadigd.

Ook op de Vandersweepplaats en de Smet de Naeyerlaan zijn rond die tijd bommen gevallen, de huizen : E. Costenoble, het politiebureau, Helmoortel, De Brouwer, Van Imschoot, Dedroog-Delbouille, aan de overzijde naast elkaar, de huizen van Wwe Sorel, Jarvi, Wwe Van Belleghem, Bentein en Lauwers zijn geteisterd. Om 4 uur werden bommen afgeworpen op de Wapenplaats die reeds in de lichtelaaie stond. Alle huizen aan de Oostkant, van 11 tot 16 werden vernield. Deze huizen behoorden respectievelijk toe aan Leveque, Brantjens, Serruys, Snyckers, ex-gouverneur Baels en Royon. Aan blusschen kon niet meer worden gedacht, daarom deden de mannen het nodige om het vuur te beperken. Toen plots stortte den torenspits in en kwam als een brandende lawine terecht op café "Petite Bourse", dit gebouw stond in weinige oogenblikken in de lichtelaaie, het vuur nam snel uitbreiding. In de Breydelstraat werden alle huizen aan de zuidkant een prooi der vlammen. De eigenaars zijn Hanze, Everaerts, Farazijn, Larsen en Dierickx. In de Kapellestraat de huizen van Willems, Fontaine en andere waarover later. Op de Vindictivelaan de huizen van Jean, Voordecker, VanLeirberghe, dan het gebouw van het Zeewezen, de huizen van Hostyn, Derycker, Vileyn, Huyghe, Hinders-Rassaert, Vandenberghe, Arents en Aigle Belgica. In de Zuidstraat zijn door bominslagen de huizen van Wwe Carbon, Demeulemeester, Van Pamel, Demeulemeester en Wwe Werbrouck zwaar beschadigd. Ok de Euphr. Beernaertstraat is getroffen en de huizen nrs. 11, 13, 15, 26, 27, 28 zijn zwaar beschadigd door brand- en springbommen. Bommen sloegen in in de Aartshertoginnenstraat op het hotel Smis : "Kanon-hotel", daarbij de huizen van Wwe Dossaer en Bourgoignie en aan de overzijde dat van Fontains. In de Vrijhavenstraat zijn de huizen S.A.F.C.O. uitgebrand, dat van Peere, Muhl en Yde, verder de huizen van Panesi, Debock, Sillers, Devriendt, Bogaert en Dedroog-Delbouille, aan de overzijde dien Barrat, Mares, Costenoble en Van Imschoot. In de Brigantijnenstraat de huizen van Jean en Vanderheyde van Oudenburg. In de Polderstraat een huis van S.A.F.C.O.. In de Statiestraat een huis van F. Dickx. In de Lijndraaierstraat de huizen van de firma Ostend Stores met ernaast de huizen van Caroen, Eyland en Wydooghe.

De Stadsbibliotheek is totaal uitgebrand in de nacht van maandag 27 op dinsdag 28 mei, nadat in de morgen van de maandag te 8u15 een bom voor de deur gevallen was die gansch het trapgat vernietigde. Deze brand ontstond doordat een bom in de Louisastraat in het huis van den haarkapper Seynaeve terecht gekomen was. Die brand heeft zich voortgezet tot de naastgelegen huizen en kwam zo ook aan de bibliotheek, die een gulzige prooi der vlammen werd. Deze branden konden niet gebluscht worden doordat de waterleiding vernield was, en daar het trapgat weg was konden de boekenkamers niet ontruimd worden. Aldus gingen 30.000 werken verloren, waaronder de volledige collectie van het Staatsblad sedert 1830 en de vele bijlagen van dit blad over de Handelsmaatschappijen. De collectie van de lokale bladen : Feuille d'Ostende van 1818 tot 1898, l'Echo d'Ostende sedert 1865, Le Carillon sinds 1890, de Duinengalm en de Zeewacht sedert hun stichting, evenals vele andere bladen die nu verdwenen zijn en een eenige bron van inlichting waren voor de Oostendsche Geschiedenis.

Er ging een zucht van verlichting op toen de bevolking het nieuws van den Wapenstilstand hoorde. Voor de eerste maal sedert verscheidene dagen verlieten de schuilers hun kelder en herleefden. Veel volk kwam in de stad wandelen om de groote verwoestingen eens met eigen oogen te aanschouwen. In den namiddag rond 14 uur rukten de eerste Duitschers de stad binnen. Plots alarm, Deutsche bommenwerpers overvliegen de stad. Bommen worden op verschillende plaatsen afgeworpen. Verschillende Deutsche soldaten en burgers vonden dien dag der Wapenstilstand den dood. Onmiddellijk nochtans spreidden de bezettende troepen de hakenkruisvlaggen op de voornaamste plaatsen en pleinen der stad, de vliegers staakten onmiddellijk hun aanval.

Lijst der slachtoffers gevallen gedurende de bombardementen.

24 Dooden

Hostyn Gabrilla, Oostende den 12 Januari 1907
Deprez Victor, Ichtegem den 28 Maart 1885
Monteyne Leopold, Oostende den 28 November 1889
Calleeuw Irene, Oostende den 20 Mei 1906
Huyghe Jeroom, Gistel den 14 Januari 1932

Gekwetsten

Lecluyse Martha
Baize Valerie
Magnoli François
Alleman Roger
Boydens Laura

25 Dooden

Wullaert Ludovica, Tielt den 8 November 1865
De Buf Paul, Oostende den 12 April 1886

27 Dooden

Depester Marcel, 20 jaar (Brussel)
Schoovaerts Omer, 18 jaar (Chatelineau)
Schillemans Ferdinand, (Mechelen)
Clibouw Henri, 54 jaar (Torhout) 24.10.1885, Lijnbaanstraat 49
Ramant Elodie, Lichtervelde 5.12.1882 Landbouwerstraat 23
Meurice Emiel, Brugge 29 April 1872, St. Sebastiaanstraat 36
De Beau Frans (Vlissingen)
Antheunis Fernand, 19 jaar (Geeraerdsbergen)
Stok Jan (Antwerpen)
Cattrysse Elisa, Steene 6.8.1899 Euphr. Beernaertstraat 68
Van Iseghem Arthur, 66 jaar (Oostende), den 17.3.1934, Maagdengang 25
Seghers Louis, 18 jaar
Demeester Jules, Gistel 1.3.1873
Schinkel Arthur, Oostende 28.7.1875
Van Wijsberghe Filomene, Torhout 1.4.1868
Poireau Angeline, Koekelberghe, den 19.8.1869

Gekwetsten

Loontiens Isidoor
Verburgh Karel
Bique Gaston
Christiaans Jeanne
Dewaele Lucie
Cattrysse Richard
Miedema Clemence
Dewulf Euphrasie
Van Loo Pieter
Ford Simone
Ford Norbert
Regoudt Irma
Braem Elisa
Desodt Emiel

28

Dooden

Cobbaert Pieter, Jabeke 6.6.1904
Bervoet Helena, Wulvergem 1.9.1872
Den Turck Helena, Oostende den 13.5.1905
Petit Henri, Hurnai 9.1.1891
Van Dierendrack Alice, 53 jaar St. Jans Molenbeek
Van Dierendonck Celina, 52 jaar idem

29

Dooden

Batta Rudolf, 41 jaar (Buisingen)
Bata Leon, 7 jaar idem
Chomé Ida, 68 jaar (Montigny lez Tilleul)
Capelle Irene, 16 jaar (Ardoois)
Van Hove Maria, 72 jaar (Steene)
Deckmyn Georgette, 12 jaar Leffinghestraat 28
Vaessen Alfred, 21 jaar (Antwerpen)
Cousinne Eugene, Emelgem 10.10.1867

30

Dooden

Simons Eugene, 49 jaar Euphr. Beernaertstraat 68
Bral Gustaaf, 28 jaar (Doornik)
Boudens Gilbert, Oostende den 17.3.1903

(vervolgt)

- - - - -

BRIEF

Oostende, 13 april 1982.

ij het lezen van "de Plate", namelijk "de oorlogsdagboek" op blz. 4, heb ik opgemerkt, en met een zekere verwondering dat op 24 mei, ons huis gered werd door pompiers, commissaris Ameel en de heer Corman ?

Ik kan U verzekeren en mijn broeder trouwens ook, dat het huis, met de twee buurhuizen gered werden, hoofdzakelijk door mijn vader zelf, geholpen uiteraard door voorgemelde op de kritische momenten !

Mijn vader verbleef op de daken van de drie huizen (29, 31, en 33) gedurende de opeenvolgende brandbommen droppings; hij nam deze met blote handen om ze van de daken te verwijderen.

Op de avond van de 24 mei kwam hij op de Meiboom bij mijn grootmoeder (waar wij vroeger in de dag, mijn moeder, mijn broeder en ik gevlucht waren) met volledig omwonden en erg gezwollen handen, die verzord waren geweest door een dokter (van wie ik de naam zal verzwijgen) en die zijn handen volledig had doorprikt met een gewone, niet ontsmette sluitspeld, en omwonden na bezalving zonder anesthesie ! (ik spreek niet van de honoraria en de verdraagde pijn !). Het zicht was voor ons erg aandoenlijk, en ik kan U verzekeren dat het voor een kindergeheugen (9 en 13) het goed bijgebleven is, zoals trouwens het relaas van de gebeurtenissen na ons vertrek uit de stad.

Marc BOUSSY